

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік і звітність в оподаткуванні

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Облік і звітність в оподаткуванні
Викладач (-і)	Шкроміда Н.Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)3672982
Е-mail викладача	nadiya.shkromyda@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7271
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки, який характеризується присутністю кризових явищ та невизначеністю бізнес-середовища, управління фінансово-господарською діяльністю підприємства є складним процесом, зміст якого зводиться до пошуку необхідної інформації, яка формується в системі обліку та звітності суб'єктів господарювання. У межах цього курсу студент повинен опанувати зміст основних нормативних документів, що регламентують порядок обліку податкових зобов'язань; володіти основними теоретичними обліковими категоріями і методичними прийомами, що застосовують для організації оподаткування та звітності за податками та зборами. Курс спрямований на розуміння та використання фундаментальних принципів обліку і звітності з точки зору їхнього впливу на податкові обов'язки та взаємовідносини між платниками податків та податковими органами. Успішне вивчення курсу дозволить студентам аналізувати та оцінювати податкові аспекти бізнес-процесів, а також вирішувати складні завдання в галузі обліку та звітності в контексті оподаткування.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу полягає у вивченні та оволодінні студентами теоретичних і практичних основ з організації та ведення обліку з метою оподаткування; засвоєння навиків щодо принципів обліку нарахування, утримання та сплати податків і зборів в сучасних умовах господарювання, а також вивчення методики складання та подання податкової звітності відповідно до норм законодавства України.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p>	

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.			
СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.			
<i>Результат навчання:</i>			
ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.			
ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.			
ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.			
ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.			
ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.			
5. Організація навчання			
Обсяг курсу – 180 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		30	
практичні		30	
самостійна робота		120	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
6	071 Облік і оподаткування	третій	обов'язкова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. Основні засади побудови обліку в системі оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності 1.1. Податкове законодавство України, його складові та принципи дії. 1.2. Загальні засади встановлення та класифікація податків і зборів в Україні. 1.3. Порядок державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. 1.4. Загальна та спрощена система оподаткування юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: порівняльна характеристика.	4	4	10
ТЕМА 2. Особливості обліку та звітності за податком на прибуток підприємств 1.1. Платники податку на прибуток, база та об'єкт оподаткування. 1.2. Порядок розрахунку та сплати податку на прибуток підприємств. 1.3. Особливості розрахунку амортизації основних засобів для визначення об'єкта оподаткування. 1.4. Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень) та фінансових операцій. 1.5. Порядок складання та подання податкової декларація з податку на прибуток підприємств.	4	4	12

<p>ТЕМА 3. Облік податку на додану вартість та порядок складання декларації з ПДВ</p> <p>1.1. Визначення основних елементів податку на додану вартість.</p> <p>1.2. Порядок нарахування та відображення в обліку податку на додану вартість.</p> <p>1.3. Особливості обліку податкових зобов'язань з ПДВ.</p> <p>1.4. Облік податкового кредиту з ПДВ.</p> <p>1.5. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) або відшкодуванню з бюджету.</p> <p>1.6. Порядок складання та подання податкової декларації з ПДВ.</p>	4	4	12
<p>ТЕМА 4. Облік податку на доходи фізичних осіб та порядок складання податкової звітності з ПДФО</p> <p>1.1. Визначення основних елементів податку на доходи фізичних осіб.</p> <p>1.2. Порядок застосування податкової соціальної пільги для категорій платників.</p> <p>1.3. Облікове відображення операцій з нарахування, утримання та сплати ПДФО з доходів у вигляді заробітної плати.</p> <p>1.4. Порядок заповнення та подання податковими агентами податкового розрахунку сум нарахованого доходу та утриманого з них податку.</p>	4	4	12
<p>ТЕМА 5. Особливості обліку акцизного податку та порядок подання декларації з акцизного податку</p> <p>1.1. Визначення платників акцизного податку, об'єктів оподаткування та ставок податку.</p> <p>1.2. Дата виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку.</p> <p>1.3. Облік нарахування та сплати акцизного податку.</p> <p>1.4. Порядок складання та подання податкової декларації з акцизного податку.</p>	2	2	12
<p>ТЕМА 6. Екологічний податок: основні елементи, порядок нарахування та сплати</p> <p>1.1. Встановлення платників податку, об'єктів оподаткування та ставок податку.</p> <p>1.2. Порядок обчислення екологічного податку та відображення в обліку.</p> <p>1.3. Порядок сплати екологічного податку та подання податкової звітності</p>	2	4	12
<p>ТЕМА 7. Особливості нарахування та сплати місцевих податків і зборів в Україні</p> <p>1.1. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.</p> <p>1.2. Транспортний податок і плата за землю.</p> <p>1.3. Порядок нарахування та облік збору за місця для паркування транспортних засобів.</p> <p>1.4. Особливості обліку туристичного збору.</p>	2	2	12
<p>ТЕМА 8. Облікове забезпечення і звітність за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням</p> <p>1.1. Реєстрація платників збору, об'єкти та ставки нарахування збору.</p> <p>1.2. Платники єдиного внеску та їх облік.</p> <p>1.3. Порядок обчислення і сплати єдиного внеску.</p>	4	4	14

1.4. Порядок формування та подання страховальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.			
ТЕМА 9. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності в Україні 1.1. Групи платників єдиного податку. 1.2. Умови переходу на спрощену систему оподаткування. 1.3. Порядок визначення доходів та ставок для платників єдиного податку. 1.4. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. 1.5. Ведення обліку і складання звітності платниками єдиного податку	2	2	12
ТЕМА 10. Адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів) 1.1. Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. 1.2. Порядок узгодження сум податкових зобов'язань та оскарження рішень контролюючих органів. 1.3. Податковий борг і порядок його погашення. 1.4. Пеня, її сутність і порядок обчислення. 1.5. Особливості та види податкових перевірок	2	2	12
Разом	30	30	120
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна шкала: 50 балів – протягом семестру, 50 балів – на іспиті.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <p>1. Завдання модуля контролю 1 (поточного контролю) є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські (практичні) заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал (відповісти усно), розв'язати практичні ситуації (задачі), проходження тестових завдань. За поточний контроль студент має можливість отримати максимальних 30 %.</p> <p>2. Модуль контролю 2 (контрольна робота) проводиться комплексно за всіма темами під час семінарських (практичних) занять, де передбачається письмова відповідь на теоретичні питання та розв'язування практичних ситуацій (задач). Оцінюється вказана контрольна робота у 10 %.</p> <p>3. Контроль практичних навичок у розв'язуванні задач та перевірка додаткових завдань, поданих на самостійне опрацювання, буде здійснюватися за допомогою модуля контролю 3 (самостійної/індивідуальної роботи) вагомістю у 10 %.</p> <p>При успішному складанні модулів контролю 1-3 студенти отримують допуск до підсумкового контролю та можуть набрати максимальних 50 балів.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв'язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного</p>		

	<p>матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку протягом семестру студент може отримати 50 балів, решта 50 балів – за іспиті. Мінімальний допуск до іспиту становить 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 120 годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, які розміщені у Системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/7271). Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>

7. Політика курсу

Письмові роботи: студенти самостійно виконують завдання модуля контролю 1 (поточного контролю), модуль контролю 2 (комплексна контрольна робота) та 3 (самостійної/індивідуальної роботи). Списування під час письмових робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Курс передбачає роботу в колективі, тому середовище в аудиторії має бути дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендовані ресурси

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV з наступними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI з наступними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 року за № 996-XIV. Дата оновлення: 14.07.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку від 31.03.1999 № 87 із наступними змінами. [Електронний ресурс]: сайт Верховної ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/ 95 – ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504 / 96 – ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon2.rada.gov.ua>
7. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 року № 2464-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua>
8. Про затвердження форми Реєстру виданих та отриманих податкових накладних та порядку його ведення : наказ Міністерства фінансів України від 22.09.2014 р. № 958 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1228-14>
9. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку її заповнення: наказ ДПА України від 21.12.2010 р., № 969. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.rada.gov.ua
10. Про затвердження форм та порядку заповнення та подання податкової звітності з податку на додану вартість: наказ ДПА України від 25.01.2011 р., № 41. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.rada.gov.ua
11. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
12. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу. навч. посіб. Київ: “Руна”, 2019 р. С. 390.
13. Куцик П.О., Полянська О.А. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. 508 с.
14. Сарапіна О.А., Бойко Л.І. Облік і звітність в оподаткуванні. Херсон: ХНТУ, 2015. 376 с.
15. Професійна етика бухгалтера: підручник. Голов С.Ф., Голубка Я.В., Костюченко В.М., Кузіна Р.В., Чижевська Л.В.. Житомир, ПП Рута. 2022. 260 с.
16. Професійна газета «Бухгалтерія: право, податки, консультації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhgalteria.com.ua/index>
17. Інформаційний сайт журналу «Баланс» - URL : <http://www.balance.ua>
18. Інформаційний сайт журналу «Дебет - Кредит» - URL: <http://www.DtKt.com.ua>
19. Інформаційний сайт журналу Бухгалтер 911 – <https://i.factor.ua/journals/buh911>
20. Офіційний сайт ДПС України. Електронний кабінет платника податків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cabinet.tax.gov.ua>
21. Офіційний сайт ДПС України. Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tax.gov.ua/elektronna-zvitnist/spetsializovane-klientske-program>

Викладач

Надія ШКРОМИДА